

Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa
6.Kbf.75/2014/9. szám

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2015. év szeptember hó 23. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

A szolgálati feladat alóli kibúvás vétsége miatt **vádlott** ellen indított büntetőügyben a Szegedi Törvényszék Katonai Tanácsa 2014. május 15. napján kihirdetett KB.II.2/2014/6. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlottat az ellene szolgálati feladat alóli kibúvás vétsége (Btk. 439. § (1) bekezdés) miatt emelt vád alól felmenti.

Az ítélet ellen fellebbezésnek van helye, amit a katonai ügyész a kézbesítéstől számított 8 (nyolc) napon belül jelenthet be.

Indokolás:

A Szegedi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2014. május 15-én kihirdetett KB.II.2/2014/6. számú ítéletével **vádlottat** a Btk. 439. § (1) bekezdésébe ütköző szolgálati feladat alóli kibúvás vétsége miatt 100 napi tétel, napi tételenként 1.000 forint pénzbüntetésre ítélte. Engedélyezte a pénzbüntetés 10 havi részletekben történő megfizetését és rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetén annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról.

Az elsőfokú tárgyaláson jelen lévő katonai ügyész az ítéletet tudomásul vette, a vádlott három napi gondolkodási időt tartott fenn, majd törvényes határidőben felmentése érdekében fellebbezést jelentett be. Fellebbezésének indokolása szerint tévedésben volt szolgálatának kezdő időpontját illetően, mely tévedésnek az volt az oka, hogy korábban rendszeresen későbbi időpontban kezdte szolgálatát. Mindezekre figyelemmel nem szándékosan, hanem figyelmetlensége miatt nem jelent meg időben szolgálati helyén. Álláspontja szerint a terhére rótt cselekmény ezért nem bűncselekmény, hanem fegyelmi vétség.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.714/2014/1. számú átiratában az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, az általa megállapított tényállás mentes a megalapozatlansági okoktól. A megállapított tényállásból az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett a vádlott elkövetéskori tudattartamára és helyesen minősítette a cselekményét is. Ezért a felmentést célzó fellebbezés eredményre nem vezethet.

A másodfokú nyilvános ülésen a vádlott védője elsődlegesen bűncselekmény hiányában, másodlagosan büntethetőséget kizáró okból - tévedés címén- indítványozta védence felmentését. Érvelése szerint az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg ítéletének tényállását, de tévedett,

amikor a vádlott bűnösségét megállapította. Aggályosnak találta, hogy megvalósultak-e a vád tárgyává tett bűncselekmény törvényi tényállási elemei. Nem értett egyet azzal, hogy az általa ellátott szolgálat fontos szolgálatnak minősül, illetve, hogy magatartását szándékosan követte volna el. A szolgálat jellegére utalva kifejtette, hogy a törvény az őr-, ügyeleti, vagy egyéb készenléti szolgálatot vonja védelme alá, azonban védece által ellátott körzeti megbízotti szolgálat e kategóriákba nem illeszthető be. Utalva a BH.1994/650. számú eseti döntésre kiemelte, hogy a bűncselekmény megvalósulása szempontjából olyan szolgálat vehető figyelembe, ami egyébként eltér a rendes szolgálati tevékenységtől. Véleménye szerint a körzeti megbízotti szolgálat ilyennek nem tekinthető akkor sem, ha az ORFK vezetője ezt a szolgálatot külön intézkedésében szabályozza. Mindezekre figyelemmel álláspontja szerint a vádlott által ellátott körzeti megbízotti szolgálat nem minősült fontos szolgálati feladatnak. A bűnösséget illetően pedig azt az álláspontját fejtette ki, hogy védece - meg nem cáfolt vallomása szerint - évek óta más időpontba vezényelte magát ugyanebbe a szolgálatba, és nyilvánvalóan ez okozhatta tévedését. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság akkor járt volna el helyesen, ha megállapította volna, hogy védece gondatlan volt cselekménye elkövetésekor. Mindezek alapján védece felmentésére tett indítványt.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt a Be. 348. § (1) bekezdése alapján teljes terjedelmében felülbírált. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú katonai tanács az eljárási szabályokat maradéktalanul betartotta. Az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítási eljárás során a vádlott következetes vallomást tett, melyben tényszerűen elismerte, hogy időben nem jelent meg szolgálati helyén, azonban védekezése szerint erre gondatlansága miatt került sor. Ezért nem ismerte el bűnösségét a bűncselekmény elkövetésében. Az elsőfokú bíróság tanúkat hallgatott ki. E tanúvallomások alátámasztották a vádlott vallomását, amely szolgálat vezénylésére, illetve arra vonatkozott, hogy korábban miként történt a szolgálat vezénylése. Megerősítették védekezését abban a körben is, hogy a szolgálat időpontját mikor, és milyen formában ismerte meg a vádlott, továbbá, hogy korábban milyen időpontra tervezte a szolgálatait. Az elsőfokú bíróság ismertette továbbá a releváns bűnügyi iratokat.

Az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítási eljárás adatai alapján megállapítható, hogy a kihallgatott tanúk vallomása szerint a vádlott komolyan meglepődött, amikor számára nyilvánvalóvá vált, hogy több órával korábban kellett volna szolgálatba lépnie. Meg nem cáfolt vallomása szerint továbbá korábban 12 órára vezényelte magát ezekbe a szolgálatokba. Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a Be. 352. § (1) bekezdés a./ pontja alapján a következővel egészíti ki. „A vádlott korábban rendszeresen 12.00 órától látta el a körzeti megbízotti szolgálati tevékenységét.” Az így megállapított tényállás már megalapozott, mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében írt hiányosságoktól és azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa elfogadta felülbírálata alapjául.

A másodfokú bíróság a vádlott felmentése érdekében bejelentett fellebbezést alaposnak találta.

Az elsőfokú bíróság az általa felvett bizonyítási eljárás alapján kisebb hiányossággal, de megalapozott tényállást állapított meg. Nem tévedett, amikor ítéletében rögzítette, hogy a vádlott „önhibájából” nem jelent meg időben a szolgálati helyen. Tévedett azonban, amikor a vádlott terhére róta a szolgálai feladat kibúvás vétségének szándékos elkövetését.

Az elsőfokú katonai tanács ítéletének 5. oldal 6. és 7. bekezdésében fejtette ki jogi álláspontját, mely szerint a vádlott eshetőlegesen szándékkal valószínűsítette meg a terhére rótt bűncselekményt. A másodfokú bíróság e megállapítással nem értett egyet.

Az irányadó tényállás alapján megállapítható, hogy a vádlott késéssel érkezett be a szolgálati helyére, tehát időlegesen távol maradt szolgálati helyétől. A fellebbviteli bíróság nem értett egyet azzal a védői állásponttal, hogy a vezényelt körzeti megbízotti szolgálat ne minősülne fontos szolgálatnak. Az irányadó bírói gyakorlat szerint azok a szolgálatok, amelyeket nem hivatali munkaidőben, hanem vezénylés alapján látnak el, általában fontos szolgálatnak minősülnek. A fegyveres szervek ilyen szolgálatokon keresztül tartják fenn folyamatos működésüket, biztosítják beavatkozó képességüket. Lényegében rendeltetésszerű feladatainak folyamatos ellátását ezáltal garantálják. Ezt megerősít az is, hogy a körzeti megbízotti szolgálat sokrétű feladatok ellátására szervezett szolgálat. Maga a védő is utalt arra, hogy részben járőr, részben nyomozói, részben pedig rendfenntartói feladatokat is el kell látnia. Aki tehát ilyen szolgálat alól távol maradással kivonja magát, az elvileg a szolgálati feladat alóli kibúvás bűncselekményének alanyává válhat.

A vád tárgyává tett cselekmény a szolgálati feladat alóli kibúvás azonban csak szándékosan követhető el. E bűncselekmény nem célzatos, akár egyenes, akár eshetőleges szándékkal megvalósítható. A gondatlan elkövetés azonban legfeljebb fegyelmi vétségként értékelhető.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az irányadó tényállás alapján a vádlott terhére szándékos elkövetés nem róható. A cselekmény elkövetési körülményeit vizsgálva nem lehet arra következtetni, hogy a vádlott kívánta volna magatartása lehetséges következményeit, de arra sem, hogy magatartása lehetséges következményeibe belenyugodott volna, azaz eshetőleges szándékkal valósította volna meg a bűncselekményt. Az eshetőleges szándék és a hanyag gondatlanság elhatárolásánál a bírói gyakorlat szerint azt kell figyelembe venni, hogy a vádlott bizakodásának volt-e reális, ténybeli alapja, vagy pedig az minden alapot nélkülözött. Az irányadó tényállásból megállapítható, hogy a vádlott korábban sok alkalommal látott el hasonló szolgálatot, amely időpontjának kezdetét későbbre tervezte. Ebből a meg nem cáfolt tényből arra lehet következtetni, hogy a vádlott, amikor rutinszerű eljárásakor, egy billentyű kombinációval tudomásul vette másnapi szolgálatba lépését, nem alaptalanul bizakodott abban, hogy szolgálata későbbi időpontban fog kezdődni, hanem a tőle elvárható gondosságot mulasztotta el. A vádlott szándéka a rendelkezésre álló bizonyíték alapján nem terjedt ki arra, hogy a szolgálati feladat teljesítése alól akár időlegesen is szándékosan kivonja magát. Mulasztása a negligencia fogalomkörébe esik, mivel magatartása lehetséges következményeit azért nem látta előre, mert a tőle elvárható figyelmet, vagy körültekintést elmulasztotta. Ezzel a magatartásával gondatlanul valósította meg a Btk. 439. § (1) bekezdésében írt törvényi tényállási elemeket, ezért az nem bűncselekményként, hanem fegyelmi vétségként értékelendő.

Az előzőekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a Szegedi Törvényszék Katonai Tanácsának ítéletét megváltoztatta és **vádlottat** a Be. 331. § (1) és (3) bekezdése alapján, a Be. 6. § (3) bekezdés a./ pontjára figyelemmel bűncselekmény hiányában felmentette az ellene emelt vád alól.

Az ítélet ellen a Be. 386. § (1) bekezdésének c./ pontja alapján van helye fellebbezésnek.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be. 372. § (1) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2015. szeptember 23.

Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok s.k. a tanács elnöke, Dr. Török Zsolt hb. ezredes s.k. előadó
bíró, Dr. Mészáros László hb. ezredes s.k. bíró

Az ítélet 2015. december 10-én jogerős.

Budapest, 2015. december 10.

. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok s.k.
a tanács elnöke